

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

18η Απριλίου, Παγκόσμια Ημέρα Μνημείων και Τοποθεσιών. Μια ημέρα για να θυμόμαστε το παρελθόν και να σχεδιάζουμε το μέλλον. Μια ημέρα για να κρατήσουμε ζωντανό ό,τι θαυμάζουμε, ό,τι μας θυμίζει ποιοι είμαστε. Μια ημέρα για να συνειδητοποιήσουμε ότι σήμερα τα μνημεία μας κινδυνεύουν από την κλιματική αλλαγή και θα πρέπει να το γνωρίζουμε και να αναλάβουμε δράσεις για να τα προστατέψουμε.

Με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Μνημείων και Τοποθεσιών το τεύχος Απριλίου του περιοδικού ΙστοριοΔύτες είναι αφιερωμένο στην προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Η 18η Απριλίου θεσπίστηκε το 1983 από την UNESCO ως η Διεθνής Ημέρα Μνημείων και Χώρων, μετά από πρόταση του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Χώρων (ICOMOS). Το έναυσμα για την ίδρυση του ICOMOS το 1965 ήταν το γεγονός ότι αρχιτεκτονικά, ιστορικά και αρχαιολογικά μνημεία υπήρξαν θύματα και αυτά του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και φάνηκε ότι ο άνθρωπος με τις ενέργειές του φέρει μεγάλο μέρος της ευθύνης για την καταστροφή τους. Η πρόταση του ICOMOS για τον εορτασμό υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση της Unesco τον Νοέμβριο του 1983. Είχε προηγηθεί η ίδρυση της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς, η οποία με την ομώνυμη σύμβαση (Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς), που υιοθέτησαν όλα τα κράτη μέλη της UNESCO το 1972, είχε ως στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού στο σημαντικό θέμα της προστασίας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η φετινή θεματική για τον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Μνημείων και Χώρων έχει τίτλο «Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή».

Με στόχο την ευαισθητοποίηση των νέων για τα ζητήματα πολιτιστικής κληρονομιάς το σχολείο μας υλοποίησε τη φετινή χρονιά την πιλοτική δράση του σωματείου Διάζωμα «Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής- η περίπτωση των αρχαίων ελληνικών χώρων θέασης και ακρόασης», στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος «Υιοθεσία Αρχαίων Θεάτρων. Μαθητές ξεναγούν μαθητές στα αρχαία θέατρα». Στο πλαίσιο της δράσης διοργανώθηκε εκδήλωση στο σχολείο με θέμα την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής με ιδιαίτερη αναφορά στο αρχαίο θέατρο του Διονύσου. Στην εκδήλωση μίλησαν ο κ Κωνσταντίνος Μπολέτης, αρχιτέκτων-μηχανικός με εξειδίκευση στην αποκατάσταση αρχαίων μνημείων, με θέμα εισήγησης «Αρχαίο Θέατρο του Διονύσου: εισαγωγή στην ιστορία της έρευνας και τα ζητήματα συντήρησης» και ο κ Κωνσταντίνος Καρτάλης, καθηγητής στον Τομέα Φυσικής Περιβάλλοντος του ΕΚΠΑ, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κλιματική Αλλαγή, με θέμα εισήγησης «Προστατεύοντας τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής». Την εκδήλωση προλόγισε η κ. Μαίρη Μπελογιάννη, αρχαιολόγος, υπεύθυνη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του σωματείου «Διάζωμα». Η εκδήλωση έκλεισε με ερωτήσεις των μαθητών/τριών.

Για την ολοκλήρωση της δράσης οι μαθητές και μαθήτριες του Ομίλου Ιστορίας κάλεσαν ειδικούς επιστήμονες και τους μαθητές και μαθήτριες του σχολείου μας να αποτυπώσουν τους προβληματισμούς τους για την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στην πολιτιστική μας κληρονομιά στο ηλεκτρονικό περιοδικό ΙστοριοΔύτες.

Στο τεύχος Απριλίου θα διαβάσετε τα εξαιρετικά ενδιαφέροντα άρθρα των αποφοίτων του Βαρβακείου κ. Κωνσταντίνου Καρτάλη, με θέμα «Σύμμαχος η πρόληψη» και του κ. Κωνσταντίνου Μπολέτη, με θέμα «Ζητήματα συντήρησης του αρχαίου θεάτρου του Διονύσου» καθώς και το άρθρο της κ. Μαίρης Μπελογιάννη, η οποία υπηρέτησε ως καθηγήτρια φιλόλογος στο σχολείο, και του κ. Φοίβου Αθανάσιου Αργυρόπουλου, αποφοίτου του σχολείου, με θέμα «Αειφόρος ανάπτυξη και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς στην κλιματική αλλαγή. Ο ρόλος του Διαζώματος και των σχολείων».

Οι όμιλοι Ιστορίας και Ρητορικής είχαν την τύχη και τη χαρά να ξεναγηθούν από μαθητές και μαθήτριες του 2ου Γυμνασίου Χαλκίδας στην ενετική και μεσαιωνική πόλη. Η κ. Ευαγγελία Βασιλείου, φιλόλογος, η οποία σχεδίασε, εκπαίδευσε τους μαθητές ξεναγούς και υλοποιεί τον ιστορικό περίπατο, θα μας γνωρίσει με το άρθρο της «Από το Negroronte στο Egriboz ως τη σύγχρονη Χαλκίδα. Ένας ιστορικός περίπατος στην πόλη της Χαλκίδας με τους μαθητές σε ρόλο ξεναγούς» τα μνημεία της πόλης.

Μαθητές του τμήματος Γ2 παρουσίασαν τις απειλές που θέτουν σε κίνδυνο αρχαία θέατρα και ετοίμασαν ένα κουίζ για να δοκιμάσουμε τις γνώσεις μας σε θέματα κινδύνων των μνημείων από την κλιματική αλλαγή.

Οι μαθητές και μαθήτριες του Ομίλου Συγγραφής Δημιουργικής Γραφής με την καθοδήγηση της κ. Αργυρώς Μουντάκη, υπεύθυνης του ομίλου, καθηγήτριας γερμανικής γλώσσας, συγγραφέως, έδωσαν με τη λογοτεχνική τους πένα φωνή στο θέατρο του Διονύσου.

Το εξώφυλλο του τεύχους Απριλίου κοσμείται με το έργο της αποφοίτου του σχολείου μας εικαστικού κ. Δέσποινας Βαξεβανίδη «Κλιματική Αλλαγή και Μνημεία» (μελέτη, ακουαρέλα σε χαρτί, 2024). Όπως σημειώνει η κ. Βαξεβανίδη « Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει την ζωή μας, τα μνημεία και συνεπώς τη μνήμη μας. Η μελέτη πάνω σε αυτό το θέμα δεν μπορεί παρά να αποτελέσει θέμα έρευνας της σύγχρονης Επιστήμης αλλά και Τέχνης».

Ο Όμιλος Ιστορίας θα ήθελε να απευθύνει θερμές ευχαριστίες σε όλες και σε όλους που συνέβαλαν με τα ενδιαφέροντα κείμενά τους στην ανάδειξη της αναγκαιότητας της προστασίας της αρχαίων θεάτρων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Οι υπεύθυνες καθηγήτριες φιλόλογοι του Ομίλου Ιστορίας

Μαίρη Βερδιάκη και Έλενα Γκίκα